

www.intercultural.ro

RAPORT ANUAL 2018

Cuprins

Prezentare generală	3
Educație interculturală și pentru cetățenie democratică.....	5
Proiect Cetățeanul.....	5
Competențe pentru cultură democratică.....	6
Predarea Holocaustului și Drepturilor Omului	7
Rețeaua de Educație pentru Democrație și Drepturile Omului în Europa (DARE).....	8
Migrație	8
CRCM – Centrul Român de Cercetare a Migrației	8
REACT_RO: resurse educaționale pentru învățarea limbii române și acomodarea culturală a Beneficiarilor de Protecție Internațională (BPI) și Resortisanților Țărilor Terțe (RTT) în România.....	10
Cursuri de mediere interculturală la nivel regional.....	10
Incluziune și participare	11
Be:In (Participare incluzivă: schimb de bune practici și crearea de rețele) (Inclusive participation : best practice sharing and networking	11
Curcubeul dorinței.....	11
Young Voices for social Inclusion of Roma Women - Vocile tinerilor pentru incluziunea socială a femeilor rome	12
Windows.....	13
Tineret.....	14
Consiliului Consultativ pe Probleme de Tineret Timișoara	14
Youth Express Network.....	14
Non-formal Education and e-learning for Inclusion (NEELI) – Educație non-formală și învățare online pentru incluziune.....	14
InclusiveArt – Access la cultură pentru copii și tineri dezavantajați.....	15
Entrepreneurship Skills for Youth / Youth for Social Entrepreneurship / ESY/YSE - Dezvoltarea competenței antreprenoriale în rândul tinerilor / Tineri pentru antreprenoriat social	16
Educația antreprenorială – Un drum spre succes	17

Prezentare generală

În 2018 Institutul Intercultural Timișoara a încheiat mai multe dintre proiectele demarate în anii anteriori, a continuat unele dintre proiectele majore aflate în derulare și a inițiat proiecte noi. Astfel, spre exemplu, au fost continuate activitățile privind integrarea grupurilor vulnerabile, educația pentru cetățenie democratică, educația pentru drepturile omului sau cele privind integrarea și stimularea participării civice a imigranților și refugiaților.

Pe lângă implicarea în diferitele proiecte descrise în paginile următoare, Institutul Intercultural a continuat de asemenea și colaborarea cu Consiliul European, în activități privind dezvoltarea competențelor pentru o cultură democratică, inclusiv educația interculturală și pentru cetățenie democratică. A continuat de asemenea participarea la diferite rețele și parteneriate europene și internaționale și a fost consolidată colaborarea cu Romanian-American Foundation.

În numele întregii echipe, transmit mulțumiri tuturor partenerilor, colaboratorilor și voluntarilor ce au fost implicați în activitățile noastre.

Călin Rus

Director

Educație interculturală și pentru cetățenie democratică

Proiect Cetățeanul

Institutul Intercultural Timișoara coordonează începând cu anul 2002 activitățile Rețelei Internaționale CIVITAS în România, cea mai importantă activitate fiind implementarea metodologiei Project Citizen / Proiectul Cetățeanul în cadrul școlilor, la orele de cultură civică.

Proiectul Cetățeanul (descrierea detaliată este disponibilă [aici](#)) este o metodă inovativă de predare a educației civice, bazată pe studierea unei probleme a comunității locale ce presupune o politică publică și care este aleasă spre studiere de către elevi. Implementarea acesteia în România este făcută pe baza unui Protocolului de colaborare cu Ministerul Educației și Cercetării, nr. 40506 semnat în 27.10.2004. În conformitate cu prevederile acordului de parteneriat cu Ministerul, în ultimii ani a fost acreditat în parteneriat cu CCD din mai multe județe din țară cursul de formare a profesorilor care predau cultură civică la gimnaziu, în vederea aplicării cu succes a metodei Proiectul Cetățeanul. Proiectul se bucură de o deosebită apreciere din partea profesorilor care folosesc această metodă și mai ales a elevilor care beneficiază de pe urma ei. Elevii ce utilizează această metodă sunt puși în situația de a interacționa cu instituții publice locale și cu reprezentanți ai acestora, funcționari publici sau aleși locali, precum și cu alte structuri publice și ale societății civile din comunitatea lor dobândind astfel, nu doar cunoștințe privind funcționarea sistemului democratic, ci și deprinderi de comunicare deosebit de utile pentru a deveni cetățeni activi și responsabili.

În 2016 a fost elaborat un raport de evaluare a impactului programului, în parteneriat cu Romanian-American Foundation, și a fost produs un plan de dezvoltare strategică pe baza rezultatelor unui proces de consultare cu actori cheie.

Cele patru direcții de dezvoltare strategică rezultate în urma proiectului sunt:

1. actualizarea metodologiei Project Citizen, cu accent pe menținerea accesibilității sale pentru toți elevii și pe compatibilizarea sa cu folosirea TIC
2. realizarea unui sistem de suport cuprinzător (manual și ghid pentru profesori, platformă online pentru vizibilitate și comunicare, aplicație web, pachet de stimulente non-competitive pentru școli, profesori și elevi)
3. cursuri de formare pentru profesori
4. un sistem eficient de management, susținere și monitorizare

În 2017, programul a fost relansat cu sprijinul și în parteneriat cu Romanian-American Foundation, cu scopul de a pilota implementarea direcțiilor strategice menționate mai sus pentru dezvoltarea programului. Principalele rezultate obținute în 2017 – 2018 au fost:

- o metodologie actualizată a Proiectului Cetățeanul
- un set de ghiduri pentru implementarea metodologiei – pentru profesori și pentru elevi
- un program de formare actualizat pentru profesorii de educație civică (începători, avansați și online)
- o platformă online - <http://cetateanul.intercultural.ro/>
- consultări la nivel local cu reprezentanți relevanți din domeniul educației formale
- cursuri de formare pentru peste 200 de profesori.

În urma parteneriatului încheiat cu Romanian-American Foundation, IIT s-a implicat într-un proces de dezvoltare a competențelor organizaționale în domeniul comunicării, relațiilor cu publicul și managementului relațiilor cu clienții. IIT a fost implicat ca beneficiar în programul „Policlinica de marketing pentru ONG-uri”, dezvoltat de Fundația Friends for Friends, având scopul de a crea parteneriate între ONG-uri care au nevoie să-și dezvolte abilitățile de comunicare și specialiști relevanți în comunicare, în funcție de cele mai importante nevoi de comunicare ale organizațiilor. În perioada ianuarie-iunie 2018, IIT a derulat cu sprijinul Fundației Friends for Friends un proiect de management al relațiilor cu clienții care a pus bazele unui plan de comunicare continuă cu profesorii de educație socială cu care organizația colaborează în România (pentru Proiect Cetățeanul și nu numai).

Etapă de pilotare a programului va continua și în anul 2019.

Competențe pentru cultură democratică

În 2015 Departamentul de Educație din cadrul Consiliului Europei a lucrat la dezvoltarea unui nou cadru de referință privind competențele democratice și interculturale necesare cetățenilor pentru a contribui la o societate caracterizată de o cultură democratică și în care diversitatea culturală să fie respectată și gestionată adecvat. Acest cadru de competențe a fost elaborat pornind de la modele de competențe deja existente, dezvoltate de Consiliul Europei, de alte organizații sau în urma cercetărilor din domeniul științelor sociale. Intenția Consiliului Europei este ca acest cadru să fie folosit în predarea și planificarea educațională. Modelul de competențe elaborat în cadrul acestui proiect include valori, atitudini, abilități, cunoștințe și înțelegere critică. Modelul propune o structură de 20 de componente distincte care trebuie să fie dobândite de elevi/cursanți.

A fost dezvoltat un ansamblu de descriptori care să poată fi folosiți pentru proiectarea și implementarea de activități educative pentru dezvoltarea competențelor, precum și pentru a evalua elevii/cursanții. Un descriptor este o afirmație sau o descriere a ceea ce poate să facă un cursant dacă a dobândit o anumită componentă. Pentru a stabili utilitatea acestor descriptori, au fost elaborate mai multe chestionare în diferite limbi europene pentru a testa gradul în care descriptorii pot fi corelați cu componentele pe care se presupune că ar trebui să

le evalueze. De asemenea, fiecare descriptor a fost evaluat folosind patru criterii – claritate, concretețe, gradul în care poate fi observat într-un mediu educațional și nivelul de educație la care este util.

Pe baza testării realizate de Institutul Intercultural, Consiliul Europei a continuat elaborarea cadrului de referință al competențelor necesare pentru o cultură democratică, inclusiv prin pilotarea descriptorilor de competență și elaborarea de materiale de sprijin pentru profesori. Cu sprijinul Institutului Intercultural, au fost create 6 chestionare în 12 limbi conținând cei 559 descriptori, care au fost aplicate în școli de profesori care în prealabil au fost formați în ceea ce privește folosirea chestionarelor. Rezultatul acestui proces a fost validarea a 447 descriptori din cei 559 inițiali.

În 2018 am testat aplicabilitatea modelului la copii cu vârste cuprinse între 3 și 9 ani. Am lucrat cu profesori din învățământul primar din diferite școli, care au pilotat descriptorii cu elevii de la clasele lor pentru a vedea care dintre ei pot fi folosiți cu acest grup de vârstă. În urma acestui proces, unii descriptori au fost eliminați, alții adaptați și alții adăugați. Pe baza acestora, au fost elaborate activități educaționale care ar putea fi desfășurate la clasă pentru a dezvolta competențele pentru cultură democratică ale copiilor cu vârste între 3 și 9 ani.

Detalii sunt disponibile la www.coe.int/competences sau la <https://ccd.intercultural.ro>.

Predarea Holocaustului și Drepturilor Omului

IIT a organizat, în parteneriat cu Institutul Olga Lengyel și Institutul Național pentru Studierea Holocaustului din România Elie Wiesel, un seminar de vară de 4 zile pentru 35 de profesori din România.

Scopul seminarului a fost să contribuie la creșterea calității educației în ceea ce privește Holocaustul și justiția socială în România.

Obiectivele programului au fost:

- Dezvoltarea unei înțelegeri coerente a Holocaustului în România;
- Discutarea metodelor și abordărilor pentru predarea Holocaustului;
- Dezvoltarea înțelegerii profesorilor cu privire la impactul stereotipurilor, prejudecăților și discriminării la nivel individual, de grup și societate;
- Dezvoltarea înțelegerii profesorilor cu privire la viața evreilor înainte și după Holocaust;
- Învățarea cu privire la genocidul romilor din timpul celui de-al doilea război mondial;
- Abordarea legăturii dintre educația pentru drepturile omului și educația privind Holocaustul ca o modalitate de a înțelege mai bine trecutul și a acționa în viitor;
- Promovarea valorilor pozitive pentru o viață într-o lume diversă, cum ar fi: toleranță, interculturalism, dialog și aprecierea celuilalt.

Rețeaua de Educație pentru Democrație și Drepturile Omului în Europa (DARE)

Rețeaua de Educație pentru Democrație și Drepturile Omului în Europa (The Democracy and Human Rights Education in Europe – DARE Network) a fost lansată oficial în 28 iunie 2003 în Antwerp (Declarația de la Antwerp cu privire la Educația pentru Democrație și Drepturile Omului în Europa). Este o rețea europeană formată în principal din ONG-uri, instituții de educație și furnizori de formare dedicați promovării cetățeniei democratice și drepturilor omului prin intermediul educației formale, non-formale și informale și învățării pe tot parcursul vieții.

Institutul Intercultural Timișoara este membru al rețelei Dare. În 2017, IIT a devenit partener în proiectul STEPS, implementat de membrii DARE cu scopul de a crea instrumente pentru profesioniștii din domeniul educației pentru tineri care să poată fi folosite pentru abordarea unor subiecte precum post-factualism, populism și radicalizare. De la Adunarea Generală din iunie 2017, IIT are un reprezentant în consiliul director al rețelei DARE, cu un mandat de doi ani (Oana Bajka), responsabil de coordonarea comunității de profesioniști din domeniul educației ai rețelei.

www.dare-network.eu

Migrație

CRCM – Centrul Român de Cercetare a Migrației

Liga Apărării Drepturilor Omului (LADO) filiala Cluj, în parteneriat cu Institutul Intercultural Timișoara (IIT) și Centrul pentru Studiul Comparat al Migrației (CSCM), a desfășurat în perioada decembrie 2017 – decembrie 2018 ce-a de-a doua etapă a proiectului „CRCM - Centrul Român de Cercetare a Migrației”, finanțat prin Programul Național – Fondul pentru Azil, Migrație și Integrare (FAMI/16.01.01.2). Scopul proiectului a fost promovarea și încurajarea cercetării fenomenului migrației în România, care, din păcate, nu a fost suficient de dezvoltată până acum.

În cei doi ani de implementare (2016 - 2018) au fost realizate studii relevante cu date agregate care au măsurat nivelul de integrare a imigranților în România, urmărind cele mai importante dimensiuni: context general, muncă, educație, sănătate, cultură și limbă, au fost create și dezvoltate importante surse de documentare și instrumente de cercetare (baza de date și platforma online). Doar în urma unor studii relevante, cu astfel de date, va fi posibilă realizarea unor acțiuni în favoarea îmbunătățirii situației actuale a imigranților din România.

Echipa proiectului a cules date atât din partea unor instituții publice vizate prin platforma online (accesând o serie de întrebări specifice), cât și din partea imigranților (BP, RTT și iEU, ultima categorie fiind introdusă ulterior datorită comparației care se poate realiza între imigranți din UE și imigranți non-UE) prin chestionarele aplicate direct acestora (traduse în 5 limbi de circulație internațională).

A fost aplicat un chestionar atât online, cât și prin mai mulți operatori de teren, voluntari, în diferite Centre de Cazare ale solicitanților de azil sau în cadrul cursurilor de limba română la care participă aceștia prin sprijinul Inspectoratului General pentru Imigrări, al comunităților de migranți și prin sprijinul organizațiilor nonguvernamentale din țară.

Pentru platforma online, pe lângă cele aproximativ 200 de adrese de colectare de date trimise celor 5 instituții vizate din fiecare județ (AJOFM, ITM, CAS, ISJ și AJPIS), 15 Parchete de pe lângă Curțile de Apel și 10 instituții naționale (ANC, MEN, MJ, IGPR, IGI, Inspecția Muncii, ANPIS, CNAS, ICCJ, ANOFM), cea mai importantă modalitate de diseminare a acestora a fost organizarea de cursuri de formare în vederea instruirii completării platformei online.

Numărul de persoane participante la toate cele 5 cursuri a fost de aproximativ 80 de persoane, fiecare persoană reprezentând o instituție diferită sau, cel puțin, dintr-o altă zonă decât un alt reprezentant al aceleiași instituții, iar media de participanți la fiecare curs în parte a fost de 16 persoane. Cursul de formare din Timișoara a avut loc în 25-26 octombrie 2018.

Pe lângă cele 2 variante de culegere a datelor menționate au fost folosite și metode calitative, respectiv interviuri, focus-grupuri, observație participativă. Un exemplu relevant de focus-grup a fost cel organizat în cadrul Conferinței Internaționale organizat în luna mai 2018. La acea Conferință au participat un număr aproximativ de 80 de persoane de specialitate: reprezentanți ai instituțiilor publice, ai organizațiilor nonguvernamentale, cercetători și profesori, care au fost și ei chestionați privitor la studiile realizate.

Pentru conceperea acestor instrumente de cercetare au fost dezvoltate o serie de indicatori de integrare pe diferite dimensiuni. În cadrul celei de-a doua ediții a proiectului dimensiunile integrării au fost modificate în urma observării rezultatelor primei etape, întrucât nu toate dimensiunile urmărite erau relevante studiului, iar unele întrebări au fost comasate. În 2018, IIT a contribuit cu cercetări privind asistența socială, cazarea și accesul la serviciile de sănătate în 4 țări UE : Germania, Italia, Polonia și Suedia.

În final, s-a creat un „Index al Integrării Imigranților în România”, primul Index de o astfel de complexitate din țara noastră, care măsoară nivelul de integrare al imigranților și în care sunt regăsite toate rezultatele cercetării, contextualizarea întregului fenomen al migrației în România, dar și importanța dezvoltării unor studii de acest fel.

REACT_RO: resurse educaționale pentru învățarea limbii române și acomodarea culturală a Beneficiarilor de Protecție Internațională (BPI) și Resortisanților Țărilor Terțe (RTT) în România

Proiectul a fost implementat între iulie 2017 și ianuarie 2019.

În 2018, am finalizat un pachet educațional coerent pentru învățarea limbii române ca limbă secundară și orientare în societate, care a ținut cont de nevoile beneficiarilor de protecție internațională și ale resortisanților țărilor terțe. Pachetul include materiale didactice pentru orientare în societate care pot fi folosite de persoane care lucrează cu migranți – facilitatori ai educației, mediatori interculturali etc. – și materiale pentru învățarea limbii române care pot fi folosite de profesorii care doresc să predea limba română ca limbă secundară adulților și copiilor străini.

Astfel, au fost organizate două cursuri de formare în iulie 2018 pentru a promova aceste materiale și a forma participanții în ceea ce privește utilizarea acestora. Un curs a fost pentru mediatori interculturali/ facilitatori ai educației care lucrează în domeniul orientării sociale, iar celălalt curs s-a adresat profesorilor care predau limba română adulților și copiilor migranți. Obiectivele celor două cursuri de formare au fost:

- Formare de formatori pe baza cadrului curricular dezvoltat în cadrul proiectului ReactRo;
- Crearea unei rețele de specialiști în orientarea resortisanților țărilor terțe și beneficiarilor de protecție internațională în societatea românească și predarea limbii române acestor categorii folosind metode interactive bazate pe experiența practică;
- Demararea unui proces de feedback cu privire la materialele elaborate în cadrul proiectului.

În cea de-a doua etapă a proiectului, Institutul Intercultural, împreună cu partenerii de proiect – Organizația Internațională pentru Migrație și Fundația Schottener Servicii Sociale – a dezvoltat cadrul național pentru învățarea limbii române de către cetățenii străini și pentru evaluarea competențelor dobândite, precum și Programul Național de Integrare. Au fost desfășurate activități de sprijinire a migranților – resortisanți ai țărilor terțe și beneficiari de protecție internațională – pentru a-și dezvolta abilități care să le faciliteze integrarea în societatea românească, cum ar fi comunicarea în limba română, adaptabilitate la societatea gazdă și interacțiune cu aceasta.

Cursuri de mediere interculturală la nivel regional

Echipa de formatori a Institutului Intercultural Timișoara a desfășurat în 2018 cursuri de mediere interculturală contractate de LADO Cluj-Napoca. Activitatea a avut loc în cadrul proiectelor de integrare a migranților cofinanțate de Uniunea Europeană prin Programul

Național - Fondul pentru Azil, Migrație și Integrare, programul anual 2016, gestionat în România de Inspectoratul General pentru Imigrări.

Cursurile s-au adresat mediatorilor interculturali selectați în cadrul proiectelor respective, unii dintre ei făcând deja parte din rețeaua de mediatori interculturali din România, creată de Institutul Intercultural Timișoara și consolidată prin intermediul unor proiecte implementate de organizația noastră în ultimii ani. Aceste cursuri au valorificat experiența dobândită de formatorii care au participat la proiectul „Mediatori migranți pentru orașe interculturale”.

Incluziune și participare

Be:In (Participare incluzivă: schimb de bune practici și crearea de rețele) (Inclusive participation : best practice sharing and networking

Proiectul Be:In a început în toamna anului 2016, având o durată de 2 ani. Scopul său a fost schimbul de bune practici și crearea unei rețele între municipalități și organizații non-profit pe tema participării incluzive, definită ca participarea persoanelor cu oportunități reduse.

Grupul țintă direct a fost alcătuit din oficiali aleși, personalul din cadrul organizațiilor non-profit și autorități locale care lucrează în domeniul cetățeniei participative. Grupul țintă indirect a fost format din cetățeni, mai ales cei care în general nu participă.

În martie 2018, Institutul Intercultural a organizat ultima mobilitate a proiectului, în cadrul căreia participanții desemnați de fiecare partener au avut ocazia să afle și să discute despre implicarea civică a tinerilor, integrarea migranților, problematica romilor – toate în contextul participării. De asemenea, participanții au profitat de această ocazie pentru a cunoaște România mai bine, în general, și Timișoara în particular, din punct de vedere istoric, politic, educațional și cultural, aspecte abordate prin perspectiva participării.

Toate exemplele de bună practică prezentate și discutate în timpul implementării proiectului au fost incluse într-un *Compendiu de bune practici* în domeniul participării, care a fost tradus în limbile naționale ale tuturor partenerilor de proiect și diseminat la nivel național.

Ultima întâlnire transnațională, pentru evaluarea proiectului, a avut loc în Wrocław, Polonia. Au fost discutate punctele forte și slabe ale proiectului, modalități de a continua activitățile demarate în timpul proiectului și posibilități de noi proiecte.

Curcubeul dorinței

În vara anului 2017 a început proiectul „Curcubeul dorinței”, finanțat prin programul Erasmus+, având următoarele obiective:

- Creșterea competențelor de dezvoltare comunitară folosind metode artistice (Curcubeul dorințelor) pentru un număr de 8 persoane din echipa IIT, prin participarea la un curs de formare în cadrul Theatre de l’Opprime și aplicarea cunoștințelor și abilităților dobândite;
- Dezvoltarea capacității organizaționale a IIT în vederea implicării adulților din medii dezavantajate din Timișoara și județul Timiș în procese artistice de participare publică;
- Implicarea persoanelor cu mai puține oportunități în procesele de formare pentru educația adulților (Participarea la acest stagiu de formare a unei persoane de etnie romă și a unei persoane cu statut de refugiat ce vor deveni persoane resursă și vor facilita lucrul cu comunitățile respective, ulterior proiectului);
- Întărirea colaborării dintre Institutul Intercultural Timișoara și Theatre de L’Opprime din Paris în vederea realizării de proiecte trans-naționale adresate adulților din medii mai puțin accesibile.

În 2018, o echipă formată din 8 tineri – trei angajați și 5 colaboratori IIT (inclusiv o persoană de etnie romă și o persoană migrantă) au participat la un curs de formare de două săptămâni în tehnica curcubeul dorinței, furnizat de Theatre de l’Opprime din Paris. După acest curs, echipa a lucrat împreună pentru a dezvolta două piese de teatru forum folosind tehnicile învățate la curs. Piesele au fost prezentate în fața publicului în 2 iunie 2018 în spațiul solidar Basca, sub titlul „C-așa se face”. Tema comună a pieselor a fost presiunea pusă de societate, familie, mediu asupra unei persoane pentru ca aceasta să se comporte într-un anumit fel.

Young Voices for social Inclusion of Roma Women - Vocile tinerilor pentru incluziunea socială a femeilor rome

YOUNG VOICES este un proiect vizionar care are scopul de a construi un parteneriat strategic de organizații care lucrează cu comunități de romi, mai ales femei și tineri romi. Prioritățile acestui proiect sunt incluziunea socială, dezvoltarea competențelor și promovarea unor activități de tineret de calitate.

Obiectivele proiectului sunt:

- să contribuie la creșterea incluziunii sociale a tinerelor rome în Europa, pe baza creării unui spațiu pentru dialog de la egal la egal, în care acestea să învețe despre cele mai bune practici în domeniu și să discute despre depășirea barierelor;
- să promoveze colaborarea tinerelor rome care provin din comunități europene diverse ;
- să contribuie la îmbunătățirea acțiunilor serviciilor publice care au scopul de a dezvolta competențele tinerelor rome pentru a-și face auzită vocea și de a promova activități de tineret de calitate;
- să crească participarea politică a tinerelor rome.

În 2018 a avut loc prima întâlnire de proiect în Barcelona, unde partenerii s-au cunoscut mai bine, au discutat aspecte administrative și legate de buget și au organizat activitățile proiectului.

O altă activitate desfășurată în 2018 a fost o mobilitate numită Young ideas! Active participation for social inclusion (Ideile tinerilor! Participare activă pentru incluziune socială), care a încurajat tinerele rome să-și exprime părerea, să participe, să călătorească și să experimenteze un schimb internațional de bune practici și să participe la o întâlnire internațională a femeilor rome – cea de-a doua ediție a Congresului internațional al femeilor rome.

Această activitate a implicat participantele într-un curs non-formal, atât față în față cât și online, care să le ajute să dezvolte instrumentele necesare pentru a fi agenți activi ai schimbării în comunitățile lor, pentru a putea profita de noi oportunități de carieră în lumea socială și a găsi noi alternative de învățare și muncă. Învățarea s-a făcut prin dialog, iar subiectele exploatate au inclus educație, sănătate, muncă și inegalități de gen.

Windows

Sâmbătă 23 iunie 2018, de la ora 22, Asociația Timișoara Capitală Culturală Europeană împreună cu Institutul Intercultural Timișoara a prezentat spectacolul „Windows” susținut de artiștii Asier Zabaleta și Michael Hanna cu sprijinul unor dansatori locali ai companiei „Unfold Motion”, în parcare din zona Piața Dacia, Timișoara.

„Windows” a fost un proiect comunitar care a implicat participarea locuitorilor din zonă, care au avut ocazia să răspundă unei serii de întrebări afișate pe un ecran mare în parcare din Piața Dacia. Întrebările au acoperit o gamă largă de subiecte de interes personal, local și global.

Cei implicați în proiect au avut la dispoziție pe perioada de desfășurare lămpi colorate în apartamentele cu vedere la spectacol pentru a lumina de la ferestre: lumina verde pentru „Da” iar lumina roșie pentru „Nu”.

Voluntarii Institutului Intercultural Timișoara au înmânat locatarilor din Piața Dacia lămpile și instrucțiunile necesare în vederea pregătirii evenimentului, la încheiere lămpile speciale fiind colectate.

La eveniment au fost invitați toți cetățenii orașului, cu intrarea liberă. Ei au putut răspunde întrebărilor afișate pe ecran, pe măsură ce, în parcare au fost aprinse luminile în secțiunile verde și roșie - cu reflectoare de pe scenă – în paralel locatarii afișându-și opțiunile de la ferestre cu luminile lămpilor primite.

În timpul evenimentului au fost, de asemenea, spectacole de dans legate de temele întrebărilor.

Evenimentul s-a bucurat de interes printre timișoreni și succesul său a fost pe larg prezentat în mass-media.

Tineret

Consiliului Consultativ pe Probleme de Tineret Timișoara

Institutul Intercultural Timișoara este membru activ în cadrul structurii de consultare publică a tinerilor din Timișoara. IIT a fost unul dintre membrii fondatori a Consiliului Consultativ pe Probleme de Tineret, care este o structură consultativă fără personalitate juridică care funcționează pe baza dialogului structurat în ceea ce privește elaborarea și monitorizarea aplicării politicilor publice în domeniul tineretului la nivel local. În prezent CCPTT este coordonat de către Primăria Municipiului Timișoara și desfășoară întâlniri de consultare periodice.

Youth Express Network

Institutul Intercultural Timișoara este membru activ în cadrul rețelei europene de tineret pe incluziune socială din 1996. IIT, prin Mirela Lupu, deține Președinția rețelei începând din 2015. În 2017, IIT a facilitat Adunarea Generală care a avut loc la Timișoara în iunie 2017 și este partener în cadrul proiectelor internaționale de tineret, coordonate de rețea în anii 2017 – 2018.

Non-formal Education and e-learning for Inclusion (NEELI) – Educație non-formală și învățare online pentru incluziune

Acest proiect s-a bazat pe cooperări anterioare și o planificare comună cu partenerii prin care am identificat probleme și nevoi; mai întâi, participarea tinerilor migranți sau dificultatea de a-i motiva și implica; în al doilea rând, deseori lucrătorii de tineret nu sunt pregătiți pentru a lucra cu tineri migranți; în al treilea rând, este nevoie de o îmbunătățire a calității activităților de tineret și a metodelor bazate pe participarea activă a tinerilor, care – în cazul tinerilor migranți în mod deosebit – includ interculturalizare și abordări inovatoare ale învățării interculturale.

Parteneriatul și-a propus să răspundă la aceste nevoi combinând învățarea de la egal la egal și împărtășirea de bune practici cu vizite în diferite țări pentru a dezvolta rezultate sustenabile.

În 2018, activitățile proiectului s-au focalizat pe finalizarea colecției de bune practici și elaborarea materialelor educaționale centrate pe practică, menite să îi ajute pe lucrătorii de

tineret să lucreze cu migranți și refugiați. Aceste materiale au fost pilotate în cadrul unui curs de formare pe care Institutul Intercultural l-a organizat la București în iunie 2018.

În aprilie 2018, Institutul Intercultural a organizat un schimb de tineret la Herculane, unde participanții au avut ocazia să afle mai multe lucruri despre educația interculturală și educația pentru drepturile omului, să experimenteze diferite metode de lucru cu migranți și refugiați și să facă schimb de bune practici.

Proiectul s-a finalizat în toamna lui 2018.

InclusiveArt – Access la cultură pentru copii și tineri dezavantajați

Acest proiect și-a propus să elibereze potențialul creativ al regiunii. A fost implementat de un parteneriat dinamic format din două ONG-uri, o autoritate publică locală și o instituție culturală.

Activitățile implementate au avut scopul de a contribui la coeziunea culturală și socială a arealului CBC, prin promovarea incluziunii participative și dezvoltarea de capacități. De asemenea, au contribuit la îmbunătățirea calității vieții grupului țintă și la o mai bună reprezentare a grupurilor dezavantajate în procesele de elaborare a politicilor publice.

Proiectul a oferit celor 40 de tineri artiști implicați șansa de a învăța pentru a dobândi experiența care să-i aducă mai aproape de comunități pentru a descoperi nevoi, emoții, probleme împărtășite de acestea. Artiștii au participat la un curs de formare în antreprenariat creativ și animație socio-educățională, pentru a-și dezvolta competențele de care au nevoie în viața lor profesională și în lucrul cu tineri și copii. Instrumentele animației socio-educăționale au fost variate și adaptate la nevoile și posibilitățile reale ale copiilor și tinerilor implicați.

Folosind instrumentele oferite de artă și cultură pentru a crea contexte de dezvoltare creativă și integrativă pentru grupurile implicate, proiectul a reunit 24 de artiști și peste 360 de copii și tineri, care au participat la 12 intervenții culturale desfășurate în 12 comunități din România și Serbia.

Sesiunile de lectură publică au fost organizate pe baza cărții *Povești în culori*, o carte de povești și de colorat bilingvă RO-SR, creată în cadrul proiectului cu ajutorul unor și pentru copii din învățământul primar. Cartea a fost oferită unor aproximativ 1300 copii din zona transfrontalieră, împreună cu creioane colorate și baloane. Sesiunile de lectură publică pentru peste 900 copii au fost organizate în comunitățile implicate în proiect, dar și în școli din cartiere marginalizate, unde învață copii provenind din familii cu venituri mici.

Un pașaport cultural a fost oferit unui grup de 60 de copii și adulți migranți din Timișoara, facilitându-le accesul la trei evenimente culturale: un spectacol de teatru de păpuși, o vizită la

Muzeul Satului și un spectacol de teatru forum, care a avut ca temă centrală bullying-ul elevilor migranți de către colegii lor.

Partenerii noștri din Serbia au organizat Jocuri fără frontiere, o activitate prin care peste 250 de copii din Zrenjanin și orașele partenere au participat la evenimente sportive concepute ca jocuri potrivite vârstei lor. Peste 2000 de copii veseli și gălăgioși au umplut tribunele sălii de sport din Zrenjanin. O colonie artistică și târg au completat oferta de activități adresate copiilor din Zrenjanin.

Tabăra de tineret Terra Youth Workshop, organizată în Kikinda timp de 8 zile în mai 2018, a adus laolaltă un grup de 21 de studenți de la Academia de Artă din Novi Sad și Facultatea de Artă și Design din Timișoara și 25 de copii cu dizabilități fizice și mentale, copii romi și copii din familii dezavantajate. A fost un proces creativ care a oferit copiilor șansa de a învăța, de a se cunoaște și de a se distra.

Monitorizarea politicilor publice culturale a fost o altă activitate importantă. Au fost desfășurate studii sociologice în Timișoara, Reșița și Zrenjanin. Un proces constând din sondaje, chestionare statistice, interviuri, focus-grupuri, a dus la evaluarea acestor politici și formularea de recomandări pentru autoritățile publice.

O conferință finală și un eveniment de networking, la care au participat peste 120 de oameni din cele două țări, au fost organizate la finalul proiectului pentru dezvoltarea unor parteneriate viitoare și proiecte noi.

Entrepreneurship Skills for Youth / Youth for Social Entrepreneurship / ESY/YSE - Dezvoltarea competenței antreprenoriale în rândul tinerilor / Tineri pentru antreprenoriat social

Dezvoltarea competenței antreprenoriale în rândul tinerilor / Tineri pentru antreprenoriat social (ESY/YSE) este un proiect care are scopul de a colecta, împărtăși și face schimb de bune practici și inițiative de politici publice în domeniul antreprenoriatului pentru tineri din țările partenere (Cipru, Ungaria, Mexic, România, Slovacia).

Întâlnirea inițială de proiect a avut loc în ianuarie 2018 în Mexico City, în cadrul căreia reprezentanții organizațiilor partenere au planificat implementarea proiectului – ghidul proiectului, planul de diseminare, planul de asigurare a calității, activități viitoare, buget.

Doi lucrători de tineret din fiecare țară parteneră au luat parte la o mobilitate de job shadowing în cadrul unei organizații partenere, unde au participat la activitățile zilnice ale organizației de primire, au aflat detalii despre funcționarea acesteia și activitățile desfășurate și s-au familiarizat cu metodele folosite, în cadrul unui proces de îndrumare și mentorat. Institutul Intercultural a ales două tinere voluntare care au participat la un job shadowing de 15 zile în Larnaca, Cipru, în vara anului 2018. În octombrie, IIT a primit două tinere din Slovacia, care au fost implicate în activitățile organizației noastre și încurajate să scrie proiecte în domeniul lor de interes.

De-a lungul anului 2018, partenerii de proiect au colectat bune practici și inițiative de politici referitoare la implicarea tinerilor în activități antreprenoriale și crearea și gestionarea întreprinderilor sociale. Descrierile s-au bazat pe documente și interviuri pentru a asigura acuratețea informațiilor. Au fost colectate și povești de succes personale pentru a-i motiva pe tinerii care doresc să se implice în acest domeniu.

Tot în 2018, partenerii au început să lucreze la elaborarea a două materiale educaționale digitale, complexe și bazate pe analiza unor practici reale, destinate practicienilor din Europa, care să cuprindă colecția de bune practici, informații actualizate și metodologii testate. Aceste materiale abordează în mod specific antreprenoriatul, pe de o parte, și întreprinderile sociale, pe de altă parte. Astfel, tinerii vor fi încurajați și sprijiniți să demareze activități antreprenoriale dar, în același timp, vor fi învățați să facă acest lucru cu responsabilitate socială. Această activitate va fi finalizată în 2019.

Educația antreprenorială – Un drum spre succes

În toamna anului 2018 a fost demarat un nou proiect, cu scopul de a crea un ansamblu de practici pentru programele de educație antreprenorială în diferite contexte locale și regionale, oferind partenerilor șansa de a face schimb de bune practici în domeniul antreprenoriatului pentru tineri.

Obiectivele proiectului sunt:

- Diseminarea conceptului de antreprenoriat, subliniind importanța antreprenoriatului social ca răspuns la provocările sociale curente;
- Identificarea și analizarea unor abordări și proiecte de succes în domeniul educației antreprenoriale, a căror aplicabilitate la alte regiuni/ teritorii să fie evaluată și care să poată fi apoi diseminate de parteneri;
- Dezvoltarea unei culturi antreprenoriale care să permită oricărui tânăr să intervină în societate, dezvoltându-și o atitudine antreprenorială;
- Promovarea unui proces de dobândire a unor competențe cheie în rândul tinerilor cu oportunități reduse și tinerilor care nu sunt implicați în nici o formă de educație sau formare (NEET);
- Promovarea achiziției și dezvoltării de competențe cheie și transversale fundamentale pentru o mai bună integrare pe piața muncii;
- Împărtășirea de bune practici cu privire la elaborarea și implementarea de proiecte educaționale de antreprenoriat;
- Dezvoltarea și redactarea de propuneri care să contribuie la îmbunătățirea programelor de educație antreprenorială;

- Publicarea pe diferite platforme online a proiectelor internaționale implementate de parteneri și a instrumentelor de evaluare a acestora;
- Diseminarea pachetului de formare și identificarea de bune practici care să fie transmise statelor membre pentru a fi incluse în politicile de tineret din țările respective;
- Dezvoltarea unui manual care să conțină practicile dezvoltate de parteneri și impactul obținut;
- Promovarea, cu ajutorul educației non-formale, a competențelor cheie de care au nevoie tinerii pentru a răspunde la cerințele pieței muncii.

Întâlnirea de demarare a proiectului a fost organizată în Palma de Mallorca, Spania, în noiembrie 2018, pentru a defini aspectele administrative ale proiectului și planifica activitățile care urmează să se desfășoare de-a lungul proiectului.